Regelrådet

Beslutsdatum 2025-07-02
Vårt diarienummer RR 2025-176
Ert diarienummer Fi 2025/01065

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Höjd beloppsgräns vid avdrag för resor till och från arbetet

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Bakgrund och innehållet i förslaget

I den remitterade promemorian föreslås en ändring i 12 kap 2 § inkomstskattelagen (1999:1229). Det föreslås att kostnader för arbetsresor ska få dras av med belopp som sammanlagt överstiger 13 000 kronor, i stället för nu gällande 11 000 kronor.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2025.

I promemorian anges att skäliga utgifter för arbetsresor ska som huvudregel dras av, om arbetsplatsen ligger på ett sådant avstånd från den skattskyldiges bostad att något transportmedel behöver användas. Utgifter för arbetsresor med egen bil får dock normalt sett endast dras av om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är minst fem kilometer och det klart framgår att den skattskyldige genom att använda egen bil istället för allmänna transportmedel regelmässigt gör en tidsvinst på sammanlagt minst två timmar. Avdrag för resor med egen bil medges med ett schablonbelopp på 2 kronor och 50 öre per kilometer. Samma avdragsregler som för arbetsresor gäller för utgifter för resor som görs mellan bostaden och platsen för utbildning eller annan åtgärd i samband med sådan skattefri förmån vid omstrukturering, personalavveckling eller liknande som är av betydelse för att den skattskyldige ska kunna fortsätta att förvärvsarbeta. Utgifter för särskilda resor i samband med att den skattskyldige påbörjar eller avslutar en tjänst (inställelseresor) ska dras av om resorna företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Avdraget ska beräknas efter utgiften för det billigaste färdsättet. Skäliga utgifter för flygresa och utgifter för tågresa ska dock dras av.

Nivån på beloppsgränsen för avdrag för arbetsresor är inte indexerad, vilket betyder att den med jämna mellanrum behöver justeras för att inte urholkas. Beloppsgränsen höjdes senast den 1 januari 2017, någon justering har därmed inte gjorts på ett antal år samtidigt som de schablonbelopp som får dras av för kostnader för arbetsresor med egen bil eller förmånsbil har höjts och kostnaderna för resor med allmänna färdmedel har ökat. Beloppsgränsen bör mot denna bakgrund höjas från 11 000 till 13 000 kronor.

Konsekvenser för företag

Det framgår av promemorian att beskattningsåret 2023 gjorde cirka 896 000 skattskyldiga avdrag för resor till och från arbetet i inkomstslaget tjänst. Det genomsnittliga avdragsbeloppet, över gällande beloppsgräns, var cirka 22 200 kronor. Antalet enskilda som gör avdrag för resor till och från arbetet i inkomstslaget näringsverksamhet uppskattas, med motsvarande antaganden som i Reseavdragskommitténs betänkande Skattelättnad för arbetsresor (SOU 2019:36) därutöver vara cirka 14 000 personer. Det anges att en höjning av beloppsgränsen innebär att skattelättnaden för resor till och från arbetet minskar för dem som skulle fått avdrag för arbetsresor vid oförändrad beloppsgräns. Den ökade inkomstskatten per år blir högst 2 000 kr multiplicerat med den enskildes aktuella marginalskatt. Vid genomsnittlig marginalskatt på inkomst av tjänst, cirka 36,20 procent enligt Finansdepartementets beräkningskonventioner för 2025, uppgår den ökade skatten därmed som högst till cirka 725 kr per år. Förslaget innebär också att antalet skattskyldiga som når upp till beloppsgränsen och därmed kan ges avdrag minskar något. För skattskyldiga som gör avdrag för arbetsresor i inkomstslaget näringsverksamhet tillkommer utöver inkomstskatt en effekt på egenavgifterna eftersom avdrag för arbetsresor skattemässigt behandlas som en kostnad i näringsverksamheten. Ett minskat avdragsbelopp ökar därmed det skattepliktiga resultatet i verksamheten som utgör underlag för egenavgifter. Att det skattepliktiga resultatet ökar innebär också att underlaget för pensions- och sjukpenninggrundande inkomst också kan öka av förslaget. Den genomsnittliga marginalskatten på aktiv näringsverksamhet inklusive egenavgifter beräknas uppgå till cirka 46,50 procent. Ökningen av inkomstskatt och egenavgifter till följd av minskade avdrag uppgår vid denna genomsnittliga marginalskatt till som högst 930 kr per år.

Det anges effekter för sysselsättning, att enligt ekonomisk teori kan avdrag för arbetsresor påverka individens arbetsutbud och matchningen mellan arbetsgivare och arbetssökande på arbetsmarknaden, vilket i sin tur kan ha implikationer för sysselsättning och arbetslöshet. Avdraget för arbetsresor medför lägre kostnader för arbetsresor och därmed ett ökat ekonomiskt utbyte av arbete på längre avstånd från bostaden. Avdraget kan därför påverka den geografiska rörligheten i arbetskraften. Den föreslagna höjningen av beloppsgränsen medför att skattelättnaden för arbetsresor minskar om de avdragsgilla utgifterna för arbetsresor överstiger den nuvarande beloppsgränsen. Den föreslagna höjningen av beloppsgränsen innebär dock en begränsad effekt, i genomsnitt drygt 0,1 procent av den disponibla inkomsten för berörda, och det bedöms därför endast få marginella effekter på den geografiska rörligheten och sysselsättningen.

Det anges att några särskilda informationsinsatser, utöver Skatteverkets information till berörda, inte bedöms krävas. Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för företagen. Det anges att förordningen om konsekvensutredningar ställer krav på att konsekvensutredningen ska redogöra för hur och när konsekvenserna av förslagen kan utvärderas. En plan för utvärdering bör stå i proportion till förslagets omfattning och effekter. Förslagets ekonomiska konsekvenser bedöms inte vara av sådan omfattning att en större utvärdering är nödvändig. Efter ikraftträdandet kan förslaget följas upp av Regeringskansliet.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Det finns beskrivningar av bakgrund och syfte till förslaget, liksom behovet av speciella informationsinsatser. Det finns också en övergripande beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas.

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av alternativa lösningar, vilka konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas, och vilket alternativ som bedöms lämpligast och av vilka skäl, i konsekvensutredningen. Det saknas även en beskrivning av om särskild hänsyn kan tas till tidpunkten för ikraftträdande, liksom en redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte. Regelrådet har heller inte kunnat notera en beskrivning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten. För det fall att vissa aspekter som ska beskrivas i en konsekvensutredning, inte bedöms relevanta i det enskilda fallet, behöver det anges och motiveras.

Regelrådet noterar att förslagsställaren har angett att förslaget inte ger några konsekvenser för företag. Regelrådet delar denna bedömning och kan konstatera att den primära målgruppen för förslaget är enskilda, som gör avdrag för arbetsresor i inkomstslaget tjänst eller näringsverksamhet. Företag som har anställda är dock indirekt berörda av förslaget, i den utsträckning som det kan påverka kompetensförsörjningen. I konsekvensutredningen finns det en beskrivning av effekterna för sysselsättning.

Eftersom förslagsställaren har bedömt att förslaget inte medför några konsekvenser för företag så finns det heller inte någon specifik redovisning av påverkan på företagens kostnader, intäkter, konkurrensförhållanden eller om särskild hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning. Det hade medfört en ökad transparens och tydlighet i konsekvensutredningen om förslagsställaren hade angett detta med en kort förklaring.

Mot bakgrund av att förslagsställaren har angett att förslaget inte bedöms få konsekvenser för företag, och Regelrådet har funnit att de konsekvenser som kan uppstå för företag främst är indirekta, kan konsekvensutredningen trots vissa brister sammantaget anses uppfylla kraven.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2 juli 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöw.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöw
Föredragande

Postadress
Box 4044, 102 61 Stockholm

Webbplats
www.regelradet.se

E-post
regelradet@regelradet.se